

L'ALT EMPORDÀ

JOAN FERRERÓS

Càtedra del Vi i de l'Oli | Ha estat presentada a Figueres la Càtedra del Vi i de l'Oli, associada a la Universitat de Girona i amb seu a Figueres. Fins ara, d'aquesta institució se'n deia Càtedra de Viticultura i Enologia Narcís Fages de Romà. Fem avinent que Fages de Romà va ser un advocat vuitcentista, de la nissaga dels Fages i besavi del poeta. Apassionat pels afers agraris, va fundar la Societat d'Agricultura de l'Empordà (1845), les revistes agrícoles *El Bien del País* (1845-1849) i *La Granja* (1850-1855) i la granja escola de Fortianell (1885). La càtedra, renovada de nom i de fets, té com a meta la promoció i l'estudi (recerca, tecnologia...) dels vins i els olis empordanesos, i està dirigida per Jesús Francès Ortega i coordinada per Josep M. Dacosta.

Cortal marí | Carles de Camps i d'Olinelles (el marquès de Camps) va publicar el 1921 la novel·la *Cortal marí*, que va reeditar aquest 2017 David Guixeras a Brau Edicions, de Figueres. L'obra permet recuperar l'atmosfera humana, paisatgística, costumista... del món rural alt-empordanès de fa un segle. Potser no és una gran novel·la, però, entrats en el segle XXI, això queda com un defecte menor sobradament compensat per la dimensió que aquests cent anys li han permès d'adquirir: avui resulta un llibre que ofereix un interessantíssim retaule d'un món periclitat, i aquesta foto, avui sèpia però molt ben conservada, resulta d'un gran detallisme i molt instructiva. El marquès admirava Bosch de la Trinxeria, Oller, Vayreda i Bertrana, i, com és natural, les influències s'hi entreveuen en la forma de tractar l'agricultura, les ciències naturals, la cacera, el realisme, un cert determinisme o la vida als cortals propers als avui Aiguamolls en majúscula.

Festival Internacional del Circ Elefant d'Or | En aquest 2018 parlar del Festival Internacional del Circ Elefant d'Or a Girona és parlar d'aquest festival a Figueres i al revés. Entre el 22 i el 26 de febrer han estat ofertes a la carpa de la Devesa una dotzena llarga de sessions

de circ amb gran èxit de públic: 25.000 espectadors que han anat ocupant les 2.200 localitats per veure les 88 atraccions arribades de 18 països. Fins l'any passat això mateix es feia a Figueres (vila natal de Genís Matabosch, president de Circus Arts Foundation, la impulsora de tot plegat), amb el mateix èxit. Però l'amenaça de tramuntana a més de 90 km/h, més la falta d'entesa sobre un futur museu del circ que havia d'allotjar la col·lecció de Matabosch, de les més importants del món, van fer que el festival es traslladés a Girona.

>> Presentació de la Càtedra del Vi i de l'Oli a Figueres.

(Autoria: ISABEL GUZMÁN)

EL BAIX EMPORDÀ

PURI ABARCA

Enigmàtica llengua dels ibers | La llengua dels ibers que van poblar la zona del Baix Empordà continua sent un enigma sense resoldre. Aquesta primera civilització estable de la Mediterrània (segles VI-II aC) va desenvolupar el seu propi sistema d'escriptura però, a diferència d'altres casos de cultures que utilitzaven signes (signes que han pogut ser desxifrats, com en el cas dels egipcis), es manté el desconeixement a l'entorn de la seva comunicació escrita. Fa uns mesos, va ser localitzat en el jaciment de la ciutat ibèrica d'Ullastret un petit objecte de plom (de quatre centímetres d'amplada i tres d'alçària, i un pes de seixanta-cinc grams) amb una inscripció ibèrica que, segons l'investigador Joan Ferrer, possiblement correspon a l'escriptura nord-oriental dual de setze signes, estructurada en dues línies. La troballa va ser excepcional, i els investigadors continuen treballant per intentar-ne desxifrar els

signes, però fins que no es trobi la pedra de Rosetta que ajudi a traslladar les inscripcions a una estructura de llengua, el misteri continuarà.

Homenatge a Teresa Juvé | L'Ajuntament de Begur va organitzar, el març passat, un homenatge a la pedagoga i escriptora Teresa Juvé (Madrid, 7 de febrer de 1921), que als seus noranta-set anys continua escrivint cada dia, puntualment. Juvé, esposa del polític i pedagog Josep Pallach (1920-1977), ha escrit llibres sobre la memòria dels exiliats (es va haver d'exiliar a França), com *L'aiguamort a la ciutat: memòria d'exili* (2005), i una sèrie de novel·les detectivesques i històriques, amb el personatge de Jaume Plagumà, portantveus del rei, com a protagonista: *Un crim a l'armada invencible* (1997), *La Commedia dell'arte sota sospita* (2000), *Els assassins eren més d'un* (2002), *Juguesca mortal* (2002) i *La trampa* (2014). Creu de Sant Jordi el 2010, l'any 2015 va publicar la seva autobiografia, *Tu ets jo* (Editorial Meteora). Teresa Juvé és un exemple envejable de tenacitat, passió, valentia i compromís, i una guia a seguir per diverses generacions, tot i que les seves obres, segurament, no han rebut l'atenció merescuda.

>> L'objecte de plom amb inscripcions localitzat a Ullastret.

(Font: MAC ULLASTRET)

La Casa Vincke, un hotel | L'eclèctica Casa Vincke de Palamós, anomenada així des que l'industrial Enric Vincke Wischmeyer la va adquirir l'any 1940, ha estat restaurada com a establiment hotelier, gestionat pel Grup Mas de Torrent. La casa és un palauet del segle XIX, inclòs en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, que va ser inicialment habitada per la família de l'enginyer palamosí Zoilo Costart (entre les seves obres, destaquen la portada d'aigües de la riera de l'Aubi fins a Palamós, el 1907). Vincke va comprar

l'edifici després d'haver perdut la seva residència a causa dels bombardejos de la Guerra Civil. La finca va ser venuda l'any 2003 i, quinze anys més tard, ha passat a ser un hotel. El destí dels edificis històrics pot ser aquest o un altre (equipament públic, per exemple), però, en tot cas, benvingut sigui que es trobi una solució per no deixar que construccions com la Casa Vincke es degradin i que devaluïn el patrimoni arquitectònic.

LA GARROTXA

JOAN SALA

Una escola centenària | El CEIP Sant Cristòfol de les Planes d'Hostoles inicia, a partir del juliol, tot un seguit d'actes per festejar oportunament els seus cent anys d'existència com a institució docent. La commemoració es perllongarà fins al juny del 2019, i durant tot aquest temps hi haurà molts actes, des d'exposicions de llibres, d'estrils escolars d'altres èpoques o de fotografies, fins als merescuts reconeixements que afecten tant aquesta escola i els seus protagonistes com les escoles dels veïnats de Cogolls i les Encies, que també fan cent anys i que van tenir un paper clau en l'educació, com fan notar des de la comissió organitzadora del centenari. L'edifici de l'escola de les Planes és un interessant exemple d'arquitectura modernista, obra primerenca de l'arquitecte Joan Roca i Pinet. Tots aquests actes commemoratius serviran per fer-hi unes obres necessàries que finalment ara tiraran endavant. A vegades esdeveniments com aquest ajuden a fer realitat millores llargament esperades.

Congrés sobre vulcanologia | El setè Internacional Maar Conference es farà a Olot del 21 al 25 de maig. Es tracta d'un congrés de gran rellevància per a l'estudi de la vulcanologia que gaudeix d'un gran reconeixement entre els professionals especialistes en la matèria. El programa consta de cinc sessions íntegrament en anglès. Es preveuen sortides a Caldes de Malavella, a la regió francesa del Parc Natural Regional dels Volcans de l'Alvèrnia i al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, que és el millor exponent de paisatge volcànic de la península Ibèrica: hi ha una quarantena de cons volcànics i moltes colades basàltiques. Un altre element que també s'ha valorat perquè el congrés tingui lloc a Olot és el paisatge garrotxí, de variada i exuberant vegetació d'alzinars, rouredes i fagedes; tot plegat, d'un excepcional valor paisatgístic que es troba en poques contrades.

Habitatges de protecció oficial per a joves | Està previst que l'antiga parròquia de Sant Privat d'en Bas sigui reconvertida en cinc habitatges de protecció oficial per a joves. L'Ajuntament ja n'ha encarregat la redacció del projecte, amb una subvenció de la Diputació. És un primer pas per complir amb un conveni que van signar l'Ajuntament de la Vall d'en Bas i el Bisbat de Girona, segons el qual l'ens municipal es comprometia a reparar l'edifici per tal de convertir-lo en habitatges assequibles, en un termini de cinc anys. D'aquesta manera s'evita l'enderroc de l'antiga rectoria, de proporcions considerables i que actualment es troba en un estat de conservació molt lamentable. Podria ser un bon exemple a seguir per rehabilitar altres rectories d'arreu de les comarques gironines i, d'aquesta manera, aconseguir un doble objectiu, social i patrimonial.

EL GIRONÈS

DANI VIVERN

Més gran, més lluny... | Cinquanta milions d'euros: el cost de la nova Clínica Girona. Ja han començat les obres per construir el nou centre, a la carretera de Barcelona, en una zona fins fa poc força depauperada. Tindrà tres vegades més superfície que l'actual edifici, però no augmentarà gaire la capacitat quant a llits, sinó que potenciarà els equipaments quirúrgics. Acostumats com estem molts ciutadans a tenir-la a poca distància, ja que sovint ens hi acostem a peu, a menys que en siguem usuaris d'urgència, se'ns farà estrany inicialment haver d'anar *tan lluny*. És com la biblioteca Carles Rahola: des que la biblioteca municipal ja no és a la Casa de Cultura, alguns n'enyorem la proximitat, mentre que per a d'altres la nova localització ha estat molt ben rebuda. I és que Girona creix, ho vulguem o no.

També està escalfant motors l'Hipercor amb l'ampliació de les seves instal·lacions, encallada feia mesos per problemes burocràtics amb les llicències d'obres i per la reurbanització de la plaça de Salvador Dalí, a la seva banda nord. Amb aquests entrebancs superats, s'engega una nova etapa d'aquest important espai comercial.

Mirant prim | En canvi, per tirar endavant el projecte museístic d'art contemporani de Casa Pastors (l'antiga Audiència Provincial) no són tan clares les perspectives. No s'ha concretat encara quina serà la fórmula per gestionar aquest centre cultural (consorci, fundació, associació d'entitats), ni tampoc el pressupost. El que sí és clar, segons Carme Clusellas, responsable del projecte i actual directora del Museu d'Art, és que el funcionament del museu exigirà entre sis-cents mil i un milió d'euros a l'any. La diferència entre les dues xifres és simptomàtica de la indefinició econòmica del projecte, que, per altra banda, hauria de tenir un mínim de cent mil visitants anuals

>> *L'escola de les Planes d'Hostoles el 15 de desembre de 1918, el dia que es va inaugurar.*

(Font: ARXIU MUNICIPAL DE LES PLANES D'HOSTOLES)

cròniques

a sis euros l'entrada per aproximar-se (en el millor dels casos) a un balanç de zero pèrdues.

Caldrà estudiar molt bé quin fons, quina oferta cultural paral·lela i quina difusió mediàtica s'ha de donar a Casa Pastors. D'altra manera, hi ha un cert risc d'enganxar-s'hi els dits, i cagada pastoret...! És un cas molt diferent, doncs, del Festival Internacional del Circ, amb 25.000 entrades venudes en el seu debut a Girona, que l'acull per primer cop.

De ca l'ample | Insistim en el tema: no veiem gens clar si calia fer una obra tan poc respectuosa amb l'entorn per ampliar una mica la carretera N-141e al sector de la Pilastra (entre Montfullà i Bescanó), si tot just fa pocs anys es va condicionar de manera prou decent. La tradicional reticència a fer una variant per a aquesta ruta pel territori de Sant Gregori (i ja no parlem de fer-hi un pont, que fa més de cent anys que es reclama) ha donat com a resultat una solució costosa, *invasiva*, com es diria en terminologia mèdica.

A Celrà encara estan valorant el cas de la seva variant (que si ha de passar o no pel polígon), i mira que allà l'orografia és força més favorable que Bescanó a les alternatives. Mentrestant, a Flaçà, tot i alguns entrebancs amb els trens (què se'n pot esperar avui, dels trens, en aquest país?...), continuen sense aquesta mena de problemes, gràcies a la felicitat circumstància que la carretera principal no els ha passat pel mig.

>> Obres a l'N-141e, a la Pilastra, a l'entrada est de Bescanó.

(Autoria: ONA VIVÓ)

Tot això són minúcies si es comparen amb el gran futur que alguns insinuen per a l'Aeroport de Girona - Costa Brava, vist que Foment podria projectar-hi una parada del TAV. Però, sigui com sigui, serà difícil arribar altre cop a les 137 operacions diàries de mitjana que s'hi van registrar el 2008, per *Millo* que vagin les coses.

EL PLA DE L'ESTANY

XAVI XARGAY

Escola pladestanyenca | S'acaben de commemorar els vint anys de funcionament del Pla d'Escolarització Extensiva de Banyoles. Banyoles és una de les ciutats amb un percentatge d'adolescents d'origen immigrant més alt de Catalunya. Des de 1998, l'Ajuntament ha buscat equilibrar l'alumnat amb necessitats educatives especials als diferents centres educatius i així evitar la segregació escolar i l'existència de centres gueto (d'alta complexitat, en el llenguatge políticament correcte). Aquest curs, els tres instituts de secundària tenen al voltant d'un 30 % d'alumnat amb almenys un progenitor estranger; percentatge que augmenta un 10 % si ens fixem en els centres de primària. La diferència es deu al fet que als instituts arriben alumnes de tota la comarca, on hi ha molts menys adolescents estrangers. És una proposta enraonada i sòlida, que ha donat uns resultats notables. Només hem d'esperar que el 155 o, a falta d'aquest, el Departament d'Ensenyament, que a vegades no necessita influències externes per prendre decisions esperpèntiques, no hi interfereixin gaire. (El meu nebot m'acaba de renyar perquè diu que ja em podria estalviar segons quins comentaris, que són idees per als que manen.)

Sant Marçal de Quarantella | Fa uns anys, Juan Marsé va crear el personatge d'un escriptor reconegut que s'anava diluint fins a la transparència definitiva perquè no sortia mai a la televisió. Una cosa semblant li ha passat al poble de Sant Marçal de Quarantella, al municipi de Vilademuls, documentat ja l'any 941 i amb una església des del 1096. El poble, que té quatre cases (exactes), una esglé-

sia i una rectoria, i que va ser, si no ho tinc mal entès, origen del mític grup teatral TEI de Sant Marçal, va quedar deshabitada i amenaça ruïna definitiva. Per això ha sortit a la tele i als diaris, per reviure, com si diguéssim, amb una transfusió, no sanguínia, sinó econòmica: tot el poble (menys l'església i una finca) està en venda. En aquest cas no sé si estem parlant de la bombolla immobiliària o, només, d'una bombolla d'oxigen per al territori.

LA SELVA

JOAN DOMÈNECH

Lloret: Els últims xalets emblemàtics | A la façana litoral quedaven algunes cases d'estiueig, que ara han desaparegut quasi del tot. La més significativa era la de la família Conill, de línies senzilles, però amb la singularitat d'haver estat dissenyada per l'arquitecte Bonaventura Conill i Montobbio (1876-1946) per a les vacances de la seva pròpia família, que era oriünda de la vila. Conill havia obtingut el títol d'arquitecte l'any 1898 i havia tingut de mestre Lluís Domènech i Montaner, i de company, Josep Puig i Cadafalch. Sobretot, però, va ser deixeble i seguidor d'Antoni Gaudí, el taller del qual, a la Sagrada Família, freqüentà sovint. Diverses tombes del cementiri lloretenc projectades per ell evidencien, pels materials emprats i el dibuix i el tractament aplicat, l'estil gaudinià. Fou també l'autor de la reforma modernista de l'església parroquial de Sant Romà, parcialment conservada després del 1936, i de l'Escorxador Municipal, avui, restaurat i salvat, centre social El Puntet per al jovent. El solar que ha quedat després de l'enderrocament del xalet dels Conill ocupa tota una illa i permet alçar un bon edifici de set plantes que comportarà, evidentment, suculents beneficis.

Tossa: Mario Zucchitello, novament | L'historiador italià establert des de 1962 a l'anomenada *Babel de les arts* ha resultat providencial per a la historiografia tossenca. Tant ha desvelat el passat més remot col·laborant en les excavacions de les diverses viles romanes que hi ha en el terme, com

ha estudiat documentalment les relacions comercials de la vila des de l'edat mitjana, com ha tret de l'oblit personatges locals, d'algun dels quals els nadius no en tenien ni idea. Ara acaba de dedicar els seus afanys a Gil Gelpí Ferro (Tossa de Mar, 1818 - l'Havana, 1887), amb un voluminós llibre en què estudia la independència dels països hispano-americanos a través de l'obra d'aquest personatge, que fou un significat navegant, escriptor i periodista. El treball, d'unes 476 pàgines, forma la darrera publicació (la número 15) del Centre d'Estudis Tossenc. I en destaca, com sempre, la meticulositat, el rigor i el *savoir faire* de l'historiador, en un perfecte català que l'honora.

Sils/Riudarenes: A l'ombra de Bertrana | Fins fa ben poc s'han prolongat encara les commemoracions del 150 aniversari del naixement de Prudenci Bertrana i dels 125 anys del d'Aurora Bertrana, la seva filla. El Centre d'Estudis Selvatans, a través sobretot del filòleg Narcís Figueras, s'ha preocupat de potenciar els records de la família Bertrana en aquest espai geogràfic de la Selva i ha organitzat diverses sortides per recórrer els indrets descrits pel literat en les seves obres (moltes vegades parlant d'escenes de cacera o de la pagesia) i, sobretot, aquells que van formar part del patrimoni familiar, com el Mas Espriu, lamentablement perdut per problemes d'endeutament. El recorregut, a vegades a peu, altres en cotxe, ha permès una passejada pels estanys de Sils, una mirada des de la serra de Can Mallorca (des d'on es veu tot el pla de Riudarenes), una trobada en ple nucli de l'Esparra, arran de la masia Masferrer, avui res-

>> *Visita al Mas Espriu amb un grup del Club Marina de Lloret de Mar, un diumenge plujós.*
(Autoria: JOAN DOMÈNECH)

taurant, just allà on hi havia un emblemàtic lledoner que l'escriptor també descriu, etc. Una forma didàctica i amena d'haver fet reviure l'autor de *Josafat* en un ambient rural la contemplació del qual la gent encara agraeix.

LA CERDANYA

SANDRA ADAM

Setanta-cinc anys de l'estació d'esquí La Molina | Aquest 2018 l'estació d'esquí La Molina celebra el 75è aniversari. La seva fundació l'any 1923 la situa com l'estació d'esquí més antiga de l'Estat espanyol. Malgrat aquesta data oficial, el cert és que ja el 1908, fa 110 anys, alguns membres del Centre Excursionista de Catalunya (CEC) practicaven telemarc en aquesta zona.

Aquells pioners eren pocs. El gran èxit de La Molina es deu a dues grans empreses: d'una banda, l'arribada al setembre de 1922 del tren, que va unir Barcelona i la Cerdanya ràpidament i còmodament; de l'altra, la construcció del xalet del CEC, camp base per als amants dels esports d'hivern. Inspirats per l'esport de moda a Suïssa, els membres del CEC van trobar a Font Canaletta el lloc perfecte per iniciar la pràctica de l'esquí a Catalunya i obrir una nova etapa per a la comarca: la del turisme d'hivern.

Es tracta d'un projecte d'èxit que gaudeix de molt bona salut. Avui La Molina

compta amb seixanta-vuit quilòmetres esquiables amb pendents de tots colors, i també amb un parc de surf i el supermigutub més gran dels Pirineus.

Bolvir compra un Pere Borrell | Enguany, l'Ajuntament de Bolvir està d'enhorabona: ha ampliat la seva col·lecció de pintura amb l'adquisició del quadre de Pere Borrell *Vista de Bolvir*. El consistori, presidit per Bartomeu Baqué, feia temps que coneixia l'existència del quadre, que formava part d'una col·lecció privada.

Vista de Bolvir és un oli sobre tela del 1892 que mesura 1,20 m x 2 m. Al fons, hi ha representades les cases del poble, entre les quals destaca el campanar que sobresurt de l'església de Santa Cecília. En primer pla, uns veïns llauen els camps amb un parell de bous enjovats i les dones els porten el dinar en un cistell. La pintura es pot equiparar a una fotografia minuciosa que reflecteix com era Bolvir a finals del segle XIX i que permet als veïns reconèixer i anomenar les cases i els prats que hi apareixen.

Pere Borrell del Caso, nascut a Puigcerdà el 1835, fou un mestre del realisme pictòric i destacà tant pels seus paisatges cerdans com pels retrats que realitzà per encàrrec de les famílies benestants barcelonines.

Aquesta obra formarà part de la col·lecció de l'Ajuntament de Bolvir i es podrà visitar a la sala de plens.

>> *Vista de Bolvir, quadre de Pere Borrell.*
(Font: COL·LECCIÓ AJUNTAMENT DE BOLVIR)

EL RIPOLLÈS

EUSEBI PUIGDEMUNT

L'art i la creació artística | Les activitats culturals dutes a terme aquests darrers dies al Ripollès tenen un innegable regust artístic, i és per això que els eixos sobre els quals gira l'escrit d'aquesta

crònica són l'art i la creació artística, i, més en concret, tres esdeveniments: l'exposició de pintures de Josep Vernis a la sala Agustí Casanovas del Museu Etnogràfic de Ripoll i la d'escultures de Rosa Serra a l'Espai Art l'Abadia de Sant Joan de les Abadesses, i la presentació del volum 190 de la col·lecció «Quaderns de la Revista de Girona», secció Guies, núm. 83, titulat *Art i artistes al Ripollès*, l'autor del qual és qui signa aquesta crònica.

Josep Vernis, artista vigatà, és autor d'una producció artística llarga i fructífera, rigorosa i coherent, fonamentada tant en la composició estètica i social com en la tensió dialèctica entre els elements formals del seu llenguatge plàstic: línia i color, figuració i abstracció, suport, textura i matèria. El resultat és una obra sòlida, fruit d'aquesta estimulació i complexa síntesi artística. Aquesta gosadia creativa també la sap traslladar a les seves escultures.

I sense moure'ns d'aquesta disciplina artística, a l'Espai Art l'Abadia es pot visitar l'exposició d'escultures de Rosa Serra. Aquesta escultora és autora d'un corpus artístic que la situa com una de les artistes més reconegudes i amb més projecció internacional del panorama escultòric català. Amb el títol «Classicisme i contemporaneïtat», les sales del Palau de l'Abadia acullen una bella mostra de la seva obra, que abraça des de les maquetes en guix de diferents

estàtues i monuments públics, amb les corresponents fotografies d'on es troben ubicats, passant pels treballs en bronze, d'una força i delicadesa sorprenents, fins a les creacions elaborades amb materials més nous, com ara resines, polièster o alumini, i en què el seu particular univers creatiu es veu enriquit per la conjuminació de colors i formes. Cal destacar que a cada bronze (n'hi ha tretze, en total) l'acompanya la musicalitat d'un haiku: la delicadesa del volum de bracet de la delicadesa de la mètrica de les paraules.

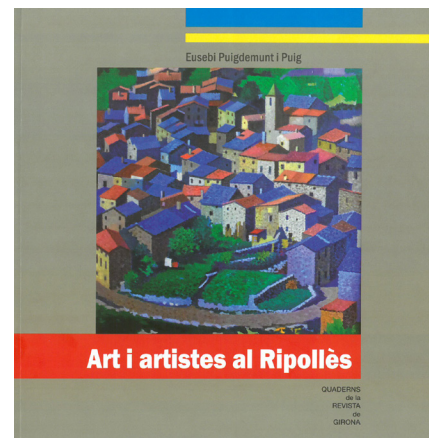
Tota l'obra de Serra respira mediterraneïtat i l'equilibri i l'harmonia de proporcions heretada de la rica tradició escultòrica catalana, a la qual ella suma la sensibilitat, no exempta de força, i la cura femenines.

Pel que fa al llibre *Art i artistes al Ripollès*, es tracta d'un viatge, un passeig per l'art i els artistes (valgui la redundància), siguin del Ripollès o no, que han deixat la seva particular empremta a la comarca i que l'han reflectit o enriquit amb les seves (re)creacions. El fil conductor és cronològic, i arrenca amb una data molt precisa: el 1827, quan Jean-Charles Langlois, a les planes del seu *Voyage pittoresque et militaire en Espagne, Catalogne*, hi va incloure tres litografies magnífiques del Ripollès. I no només hi tenen cabuda els pintors, sinó també els escultors i els arquitectes. De fet, les obres que clouen el llibre

pertanyen a la disciplina de l'arquitectura, ja ben entrat el segle XXI.

A part d'aquest itinerari artístic al llarg dels segles XIX i XX, la publicació té dos objectius més: el primer, reivindicar la memòria de més d'un artista autor d'un corpus creatiu notable que per raons diverses es troba molt lluny del reconeixement públic que li tocaria per qualitat; l'altre, fer notar que la comarca ripollesa ha estat, i és encara avui en dia, terra d'artistes (encara que no amb la intensitat d'un Olot o un Empordà, evidentment).

I finalment, una reflexió: si nosaltres no estudiem i valorem els nostres artistes, qui ho farà? Val la pena pensar-hi.

>> Portada del volum *Art i artistes al Ripollès*, dels «Quaderns de la Revista de Girona», d'Eusebi Puigdemunt.

(Font: EUSEBI PUIGDEMUNT)

GIRONINS A L'EXTERIOR

SALVADOR MACIP

Vint anys lluny de casa | Escric aquestes paraules des d'un avió. Com que n'he hagut d'agafar molts, he desenvolupat l'habilitat de bloquejar el que passa al meu voltant. Puc treballar enmig de gent que arrossega maletes d'una banda a l'altra o en una cabina *low cost* on amb prou feines puc recolzar el portàtil sobre la falda. Cap problema. El meu poder és ser un emigrant crònic, un més d'una generació que, a finals de segle, va sortir del país per veure món i adquirir experiència, i després no va trobar les condicions adequades per tornar.

Ens han anomenat *cervells fugats*, un nom massa presumptuós per descriure que hi ha dos nivells d'emigració. L'un, el dels qui no tenen més opció que fugir per tirar endavant. L'altre, el dels professionals que busquen alternatives laborals. Als segons ens reben amb els braços oberts perquè som una població especialitzada que contribueix a la riquesa cultural i material del país d'acollida. No em puc queixar del tracte que he rebut al llarg dels vint anys que fa que soc a la diàspora, primer

a Nova York i després a Leicester, almenys fins a l'arribada d'un Brexit que amenaça d'esborrar aquests privilegis.

De moment continuarem treballant, agafant avions per tornar a casa a veure amics i família, a acumular la vitamina D que els núvols britànics ens escatimen, a mantenir els contactes laborals, a regar les arrels que mai no hem arribat a tallar. Continuarem fent créixer l'hereu a cavall de dues cultures, fent-li entendre que els seus pares no tenen reina ni saben jugar a criquet, com els dels seus amics, però que venen d'un país petit i lluitador que té una història igual de llarga i interessant que la del lloc on vivim, i que això fa que la seva infantesa sigui més rica. Li continuarem parlant de Ricard III i de Guifré el Pilós, de la Union Jack i de les quatre barres. I enmig d'aquesta esquizofrènia banyada d'enyorança, continuarem sentint-nos especials i afortunats de poder viure una aventura que qui sap quan acabarà, però que de ben segur que ens ha convertit en persones millors.